

Gazdaság- és szociálpolitikánk nem thatcherista

Befejeződött a háromnapos SZDSZ-küldöttgyűlés

(Munkatársunktól.)

Szombaton, a Szabad Demokraták Szövetsége küldöttgyűlésének második napján Tamás Gáspár Miklós iróniát sem nélkülöző bevezetőjét olyan tömeg kívánta meghallgatni, hogy a Gólyavár nem volt elegendő befogadására. A kívülrekedtek a kihangosított lépcsőházakban és az egyetem kertjében felszerelt monitoron követhették szavait egyebek között arról, hogy a legutóbbi hetek nagy tanulsággal szolgáltak: összeomlott az állampárt, de nem omlott össze az ország. Sőt Magyarország erősebb, tekintélyesebb mint valaha. Bárki hivatkozna arra, hogy a kátyúból való kiráncigáláshoz erős kormányzatra van szükség, megállapíthatjuk, hogy a mai kormány gyöngye. Nem azért gyöngye, mert a jogállam szabályai korlátozzák beavatkozását, hanem mert nincs politikai báza, nincsenek tervei és mert pánikba esik.

— Liberális szívünk örül, midőn azt látjuk, hogy a magyar nép különösebb kormányzás nélkül is el tudja látni teendőit —, állapította meg az SZDSZ Országos Tanácsának tagja, majd azt a gondolatot fejtegetve, hogy sok igazság van abban: az SZDSZ a szakítás pártja, így folytatta:

— Mi csakugyan szakítani akarunk az éretlen rögtönzések, a ragasztóval kreált óriásépítmények hagyományával, a hazugság, az elhallgatás, a titkos bizottságok, a titkosított majd figyelmembe sem vett előterjesztések hagyományával.

Egy ellenzéki bírálatra utalva Tamás Gáspár Miklós elmondta, hogy a szabad demokraták elkerülhetetlenek tartják, hogy volt kommunista vállalatvezetők és gazdasági bürokraták tőkepezéssé válnak és megőrizték társadalmi státusukat, de viszont azt a gazdasági rendszert, ahol az állam szabja meg, ki gazdagodhat és ki nem — feudalizmusnak hívják. Ahol bárkit kizárnak a piacról politikai okokból, ott nem a szabadság uralkodik, hanem a numerus clausus, ha nem is faji, hanem politikai, nemesi kiváltság indíttatásából.

— Lehetséges a magyar demokrácia — szögezte le zárószavában Tamás Gáspár Miklós —, zárjuk le végre a verecségek évszázadát.

A beszéd után az ügyvivői testület beszámolójában Béki Gabriella, Danis György, Kőszeg Ferenc és Szent-Iványi István a mozgalomból párttá való alakulás folyamatáról, Kis János pedig a szabad választásokhoz vezető útról beszélt.

Az MSZMP-ről, MSZP-ről szólva Kis János elmondta, hogy bár az MSZMP kompro-

misszumot kényszerített tárgyalópartnereire, nem volna helyes hallgatni arról, hogy a pártkongresszuson jelentős változások is történtek. Az MSZP megvált a korábbi program állampártot definiáló pontjaitól, lemondott vezető szerepéről, lemondott a marxizmusról, leninizmusról. S hogy az ország, de még a volt MSZMP-tagság sem fogadta el azt a változást, ami a kongresszuson történt, annak bizonyítéka, hogy a többség vagy nem lép be az új pártba vagy várakozik

Kis János hangsúlyozta, hogy az SZDSZ, jóllehet indulni akar a választásokon, egyetlen fillért sem vett föl azokból a milliárdokból, amelyet a kormány fölajánlott, s azért nem nyúlt a pénzhez, mert az a véleménye, hogy az ellenzéki pártoknak csak a nyilvánosság előtt megállapított, normatív alapon elosztott összeghez szabad hozzájutniuk, különben ugyanannak a korrupciós játéknak lesznek részesei, amely negyven éve folyik.

Vasárnap az országos tanács megválasztásával folytatódott a munka. A 496 érvényes szavazat alapján harminctagú tanácsot választottak, akik közül tizenegyen eleve kérték, hogy ne is válasszák be őket az ügyvivői testületbe, mert nem vállalják.

Közülük Eörsi István azzal indokolta döntését, hogy véleménye szerint ő az SZDSZ egyik szélsőséges (baloldali) nézetét képviseli, és úgy véli, jobb, ha az ügyvivők a centrumból kerülnek ki. Bejelentését taps köszöntötte. Azon nézetét viszont, miszerint ugyanígy kellene eljárnia a másik szélsőség képviselőjének, Tamás Gáspár Miklós-nak is — heves füttykoncert

és pfüjózás követte. Csak akkor tört ki ismét a vastaps, amikor Tamás Gáspár Miklós bejelentette: nem áll módjában Eörsi István kérésének eleget tenni.

A többórányi heves vita felszólalói közül többen Tölgyessy Péter előadásához fűztek megjegyzéseket, amely az SZDSZ választási stratégiájáról szólt.

Bauer Tamás azt hangsúlyozta, hogy a szabad demokraták gazdaság- és szociálpolitikáját tévesen és rosszul látván minősítik „thatcheristának”, majd arra a veszélyre hívta fel a figyelmet, hogy ha nem alakulnak ki sürgősen a piaci viszonyok, akkor legfeljebb nem a párttitkárhoz, hanem az alispánhoz kell jóváhagyásért járulni, ami nem rendszer- vagy modellváltáshoz, hanem elitváltáshoz vezetne.

Vargha János a környezet tragikus állapotáért a politikai, erkölcsi, gazdasági és ökológiai válságot egyaránt okolta, Tardos Márton élesen bírálta az egyállami központi irányítást, s annak összeomlását nemcsak azzal magyarázta, hogy azt kommunizisták irányították, hanem azzal is, hogy eleve irányíthatatlan volt.

A vitát végül Kis János összefoglalója zárta le.

Öt perc szünet után 515 érvényes szavazat alapján kihirdették a tizenegy tagú ügyvivői testület névsorát. A tagok: Demszky Gábor, Haraszti Miklós, Kőszeg Ferenc, Kis János, Magyar Bálint, Mécs Imre, Rajk László, Pető Iván, Szabó Miklós, Tamás Gáspár Miklós, Tölgyessy Péter.

Eörsi István zárószavával fejezte be munkáját a Szabad Demokraták Szövetségének országos küldötttertekezlete.

Láng Zsuzsa

Szabad demokraták — a vend

Az SZDSZ országos tanácskozására meghívta az MSZP-t is. A Magyar Szocialista Párt Elnökségéből Fábry Béla fogadta el a meghívást és követte nyomon a küldötttertekezletet. Véleményéről, benyomásairól így számolt be vasárnap este, a tanácskozás végén:

— Barátaim félve figyelmzettettek, hogy ne húzzak újat az SZDSZ vezetőivel, mert „kicsinálnak”. Magam is éreztem azt a pszichés nyomást, ami az MSZP-t, a baloldaliságot körülvette. S ez már ma veszélyezteteti kibontakozó demokráciánkat. S mivel mégis vé-

gigültem a hét végi rendezvényt, néhány dolgot nem hagyhatok szó nélkül. Némi iróniával azt mondhatom, az SZDSZ a bolsevik programpárt örököse. Nem ideológiailag, de szervezeti jellegben. Elit vezette élcsapat, amely erőszakosan tör a hatalomra, kemény és radikális rendszerváltozást akar. Határozott küldetés-tudattal, az üdvözítő megoldások egyetlen, a népakarat kizárólagos letéteményesének vallva magát. Ismerősnek tűntek e vonások. A mi pártunk éppen most szakított ezzel a jelleggel, mert a történelem egyértelműen bizonyította,